

ბავშვთა დაცვის საერთაშორისო დღე

1 ივნისს, ბავშვთა დაცვის საერთაშორისო დღესთან დაკავშირებით, საარქივო სამმართველოს უფროსი, ქალბატონი მაია ივანიშვილი, საარქივო სამმართველოს უფროსის მოადგილე ბესარიონ ბაუჩაძე, სამსახურის უფროსი თამაზ ფუტყარაძე, სამმართველოს თანამშრომლები: ციცი ცინცაძე, გუგული პატარიძე და მარინა კუცია იმყოფებოდნენ ბათუმის განათლების და დასაქმების ცენტრთან არსებულ საოჯახო ტიპის ბავშვთა სახლში.

საარქივო სამმართველოს თანამშრომლებმა ბავშვთა სახლის აღსაზრდელებს მიულოცეს ბავშვთა დაცვის საერთაშორისო დღე, საჩუქრად გადასცეს ფასიანი საჩუქრები და ტკბილეული. გადაიღეს სამახსოვრო ფოტოები.

მკვლევარმა არქივის წიგნადი ფონდი გაამდიდრა

ბათუმის ხელოვნების უნივერსიტეტის პროფესორმა, ქალბატონმა ქეთევან გოგოლაძემ 2018 წლის 7 ივნისს, საარქივო სამმართველოს გადასცა მასალა, რომელიც გაამდიდრებს ჩვენს საბიბლიოთეკო ფონდს.

საზოგადოებას გვინდა შევახსენოთ რომ ადრე ქალბატონმა ქეთევანმა არქივს გადმოსცა საკმაოდ მდიდარი კოლექცია, ფოტო და ვიდეო მასალის სახით, რომელიც ასახავდა საქართველოს პირველი პრეზიდენტის მოღვაწეობის საინტერესო პერიოდს.

ამჯერად კი ბიბლიოთეკისთვის მან არქივს გადმოსცა საკუთარ ინაშრომი, - „პროფესიული სამუსიკო განათლების დაფუძნება აჭარაში“, რომელშიც ფართოდაა გამოყენებული საარქივო მასალები; ასევე ჟურნალ „მუსიკის“ ორი ნომერი - თანმხლები ციფრული დისკებით, სადაც შესულია ქალბატონი ქეთევანის ორი სტატია; „აჭარაში პროფესიული სამუსიკო განათლების დაფუძნების 90 წლის-თავი“ და „ბათუმის კათოლიკური ეკლიისა და არესტიდ კაპაიუ-კოლისორგანის ისტორია“. ჩვენდა საამაყოდ უნდა ითქვას რომ ქალბატონ ქეთევანს სამეცნიერო დარბაზში მუშაობისას, არქივის თანამშრომლებმა მივაწოდეთ საინტერესო მასალა ორგანთან დაკავშირებით, რაც აისახა კიდევაც მის სტატიებსა და წიგნში; ასევე ქალბატონმა ქეთევანმა არქივს გადასცა წიგნი „79 ამბავი. ზვიად გამსახურდია“, სადაც შესულია მისი მეუღლის, ზვიად გამსახურდიას პირადი ფოტოგრაფი, ს გვიჩვენებს ნახუცრი შვილის მოგონებაც“.

საარქივო სამმართველო მადლობას უხდის ქალბატონ ქეთევანს გულისხმიერებისათვის და წარმატებებს უსურვებს მას შემდგომ საქმიანობაში.

კონფერენცია პოლონეთში

2018 წლის 2-7 ივნისს, პოლონეთის ქალაქ ცეხანოვეცში გაიხსნა საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია- „Drogi do niepodległości narodów Europy Wschodniej “ 1914-1921. მოხსენებით „Вклад поляков в укрепление государственности и развитие культуры в Грузии“ გამოვიდა საარქივო სამმართველოს სამსახურის უფროსი, პროფესორი თამაზ ფუტყარაძე.

ქველმოქმედება

შპს "პემა 2012"-ის სისხლის ბანკის ინიციატივით, დონორთა საერთაშორისო დღესთან დაკავშირებით გაიმართა სისხლის უანგაროდ ჩაბარების აქცია.

საარქივო სამმართველოს თანამშრომლებმა აღნიშნეს დონორთა საერთაშორისო დღე - 14 ივნისი. სხვათა სიცოცხლის გადარჩენის მიზნით არქივისტები: მაია რურუა, მზექალა გირიხიდი, გუგული პატარიძე, მარინე ბოლქვაძე, მაია მეღაძე უანგაროდ გაღებულ სისხლით ნებაყოფლობით შეუერთდნენ დონორთა სიას .

გასვლითი ღონისძიება ქედის არქივში

2018 წლის 29 ივნისს, საარქივო სამმართველოს ტერიტორიულ ორგანო - ქედის არქივში ჩატარდა აჭარის დედასამშობლოსთან დაბრუნების 140 წლისთავისადმი მიძღვნილი ღონისძიება.

ღონისძიებას ესწრებოდნენ: საარქივო სამმართველოს უფროსის მოადგილეები: სოსო სტურუა, ბესიკ ბაუჩაძე, ტერიტორიული ორგანო-ქედის არქივის ხელმძღვანელი ბადრი შერვაშიძე, სამსახურის უფროსი - თამაზ ფუტყარაძე; განყოფილების უფროსი - მაია რურუა; უფროსი სპეციალისტები - ციცი ცინცაძე და მზია სურმანიძე. ღონისძიებას ესწრებოდნენ აგრეთვე ქედის მუნიციპალიტეტის მერიისა და საკრებულოს ხელმძღვანელები და თანამშრომლები.

ღონისძიება გახსნა და დამსწრე საზოგადოებას მიესალმა საარქივო სამმართველოს საზღვარგარეთთან, საზოგადოებადსთან, მასმედიასთან ურთიერთობის, პუბლიკაციისა და გამოყენების სამსახურის უფროსი თამაზ ფუტყარაძე. საზოგადოებას მიესალმა ასევე ქედის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს თავმჯდომარე შუქრი თურმანიძე.

მოსვენებებით გამოვიდნენ და აჭარის დედასამშობლოსთან დაბრუნების 140 წლისთავის შესახებ ისაუბრეს: საარქივო სამმართველოს უფროსის მოადგილეებმა: სოსო სტურუამ და ბესარიონ ბაუჩაძემ, საზღვარგარეთთან, საზოგადოებასთან, მასმედიასთან ურთიერთობის, პუბლიკაციის და გამოყენების სამსახურის უფროსმა თამაზ ფუტყარაძემ, აღრიცხვისა და სამეცნიერო-საცნობარო განყოფილების უფროსმა მაია რურუამ.

ღონისძიების მსვლელობისას ნაჩვენები იქნა აჭარის დედასამშობლოსთან დაბრუნების ამსახველი სლაიდშოუ.

დასასრულს გადაღებული იქნა სამახსოვრო ფოტოები

სევდიანი ფერეიდანი

2018 წლის 3 აგვისტოს საარქივო სამმართველოში ჩატარდა ღონისძიება „სევდიანი ფერეიდანი“; დამსწრე საზოგადოებას ფერეიდანული შთაბეჭდილებები გაუზიარა ცნობილმა ჟურნალისტმა ნიაზ ზოსიძემ.

ღონისძიება გახსნა და დამსწრე საზოგადოებას მიესალმა საარქივო სამმართველოს უფროსი მაია ივანიშვილი.

ღონისძიებას ესწრებოდნენ ბათუმის საკრებულოს დეპუტატები: ნატალია ძიძიგური, ნერიმან ცინცაძე.

აგვისტოს ომი

მიმდინარე წლის 8 აგვისტოს საარქივო სამმართველოს უფროსი მაია ივანიშვილი, უფროსის მოადგილე ბესარიონ ბაუჩაძე, სამმართველოს თანამშრომლები, აჭარის აღმასრულებელი ხელისუფლების, საზოგადოების წარმომადგენლებთან ერთად, ომში დაღუპულთა ახლობლები, 2008 წლის აგვისტოს ომიდან 10 წლისთავზე რუსეთ-საქართველოს ომში დაღუპულთა სკვერში, მემორიალთან შეიკრიბნენ.

ღონისძიებას პოლონეთის ქვემო სილეზიის რეგიონული სეიმის წევრები და სეიმის თავმჯდომარე ესწრებოდნენ.

შეკრებილებმა ყვავილებითა და გვირგვინებით შეამკეს მემორიალი და წუთიერი დუმილით პატივი მიაგეს ომში დაღუპულთა ხსოვნას. შესრულდა საქართველოს სახელმწიფო ჰიმნი.

აგვისტოს ომს 170 სამხედრო მოსამსახურე, 14 პოლიციელი და 300-მდე მშვიდობიანი მოქალაქე ემსხვერპლა.

გასვლითი ღონისძიება ხელვაჩაურის არქივში

2018 წლის 15 აგვისტოს, საარქივო სამმართველოს ტერიტორიულ ორგანო-ხელვაჩაურის არქივში ჩატარდა აჭარის დედასამშობლოსთან დაბრუნების 140 წლისთავისადმი მიძღვნილი ღონისძიება. ღონისძიება გახსნა და დამსწრე საზოგადოებას მიესალმა საარქივო სამმართველოს უფროსი მაია ივანიშვილი. ღონისძიებას ესწრებოდნენ: საარქივო სამმართველოს უფროსის მოადგილე: ბესიკ ბაუჩაძე, ტერიტორიული ორგანო-ხელვაჩაურის არქივის ხელმძღვანელი ავთანდილ ლეონიძე, ცენტრალური არქივის სამსახურის უფროსი-ელგუჯა გოგიბერიძე, სამსახურის უფროსი- თამაზ ფუტკარაძე; განყოფილების უფროსი- მაია რურუა; უფროსი სპეციალისტები- ციცი ცინცაძე, მზია სურმანიძე, დოდო შუშანიძე, შორენა ფარტენაძე. ღონისძიებას ესწრებოდნენ აგრეთვე ხელვაჩაურის მუნიციპალიტეტის მერიის, საკრებულოს, რესურსცენტრის, ახალგაზრდული ცენტრის, კულტურის ცენტრის ხელმძღვანელები და თანამშრომლები. საზოგადოებას მიესალმნენ ასევე ხელვაჩაურის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს დეპუტატები იოსებ ბოლქვაძე და მინდია დიასამიძე. მოხსენებებით გამოვიდნენ და აჭარის დედასამშობლოსთან დაბრუნების 140 წლისთავის შესახებ ისაუბრეს: საარქივო სამმართველოს უფროსის მოადგილემ- ბესარიონ ბაუჩაძემ, საზღარგარეთთან, საზოგადოებასთან, მასმედიასთან ურთიერთობის, პუბლიკაციის და გამოყენების სამსახურის უფროსმა თამაზ ფუტკარაძემ, ადრიცხვისა და სამეცნიერო-საცნობარო განყოფილების უფროსმა მაია რურუამ. ღონისძიების მსვლელობისას ნაჩვენები იქნა აჭარის დედასამშობლოსთან დაბრუნების ამსახველი სლაიდშოუ.

დასასრულს გადაღებული იქნა სამახსოვრო ფოტოები.

VIII საერთაშორისო კონფერენცია

2018 წლის 5-6 ოქტომბერს აჭარის არ მთავრობის საქვეუწყებო დაწესებულება-საარქივო სამმართველოში ჩატარდა VIII საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია თემაზე: „სამხრეთ დასავლეთ საქართველო (ისტორია, არქეოლოგია ეთნოლოგია)“

კონფერენციის მუშაობაში მონაწილეობის მისაღებად საარქივო სამმართველოს ესტუმრნენ საქართველოს, რუსეთისა და ირანის სხვადასხვა სამეცნიერო დაწესებულების წარმომადგენლები.

კონფერენცია გახსნა და სტუმრებს მიესალმა საარქივო სამმართველოს უფროსი მაია ივანიშვილი.

სტუმრებს მიესალმნენ აგრეთვე: თამაზ ფუტყარაძე (აჭარის საარქივო სამმართველო), მაკა აღბაჩიევა (სან-პეტერბურგის კუნსტკამერის მეცნიერ თანამშრომელი), ლუბა სოლოვიოვა (რუსეთის მეცნიერებათა აკადემიის ეთნოლოგიისა და ანთროპოლოგიის ინსტიტუტის მეცნიერ-თანამშრომელი) ქეთევან ხითარიშვილი (ხელნაწერთა ეროვნული ცენტრის მეცნიერ თანამშრომელი), ნონა ქარციძე (ქუთაისის სახელწიფო ისტორიული მუზეუმის მეცნიერ- თანამშრომელი).

კონფერენციის მონაწილეებს საშუალება ჰქონდათ დაეთვალიერებინათ გამოფენა „ საარქივო სამმართველო ფოტოდოკუმენტებში“.

გასვლითი ღონისძიება ქობულეთში

2018 წლის 12 ოქტომბერს, საარქივო სამმართველომ ტერიტორიულ ორგანო - ქობულეთის არქივში ჩატარდა აჭარის დედასამშობლოსთან დაბრუნების 140 წლისთავისადმი მიძღვნილი ღონისძიება.

ღონისძიება გახსნა და დამსწრე საზოგადოებას მიესალმა საარქივო სამმართველოს უფროსი მაია ივანიშვილი. ღონისძიებას ესწრებოდნენ: საარქივო სამმართველოს უფროსის მოადგილეები: ბესიკ ბაუჩაძე, ანზორ თხილაიშვილი და რამაზ ბოლქვაძე, ტერიტორიული ორგანო- ქობულეთის არქივის ხელმძღვანელი ნოდარ ზაქარიაძე, სამსახურის უფროსი- თამაზ ფუტყარაძე; განყოფილების უფროსი- მაია რურუა; სამსახურის უფროსი- ელგუჯა ჩაგანავა, უფროსი სპეციალისტები- ნატო ქიქავა, მზია კეკელიშვილი, ღია მუავანაძე, ასევე სპეციალისტები შორენა კონცელიძე და ნინუცა წითელაური. ღონისძიებას ესწრებოდნენ აგრეთვე ქობულეთის საკრებულოს, რესურსცენტრის, ახალგაზრდული ცენტრის, კულტურის ცენტრის ხელმძღვანელები და თანამშრომლები.

საზოგადოებას მიესალმა ქობულეთის საკრებულოს წევრი ქალბატონი ღია შაქარიშვილი. მოხსენებებით გამოვიდნენ და აჭარის დედასამშობლოსთან დაბრუნების 140 წლისთავის შესახებ ისაუბრეს: საარქივო სამმართველოს უფროსის მოადგილემ- ბესიკ ბაუჩაძემ, საზღვარგარეთთან, საზოგადოებასთან, მასმედიასთან ურთიერთობის, პუბლიკაციის და გამოყენების სამსახურის უფროსმა თამაზ ფუტყარაძემ, აღრიცხვისა და სამეცნიერო-საცნობარო განყოფილების უფროსმა მაია რურუამ.

დასასრულს გადაღებული იქნა სამახსოვრო ფოტოები

ნობელის შთამომავლების სტუმრობა არქივში

2018 წლის 20 ოქტომბერს საარქივო სამმართველოს სტუმრობდნენ შვედეთის ბიზნესის ცენტრის თანამშრომელი **ვადიმ აზბელი**, ნობელების ოჯახის ასოციაციის ყოფილი თავმჯდომარე **თომას ტიუდენი** და მწერალი და პუბლიცისტი **ბენგ იანგველდტი**. სტუმრები მიიღო საარქივო სამმართველოს უფროსმა მაია ივანიშვილმა. შეხვედრას ესწრებოდნენ: საარქივო სამმართველოს უფროსის მოადგილე რამაზ ბოლქვაძე, სამსახურის უფროსი თამაზ ფუტყარაძე, ბათუმის სამუზეუმო გაერთიანების დირექტორი - თამუნა ორაგველიძე, არქივის თანამშრომლები: ნატო ქიქავა, ნინო გოგიტიძე, მზია სურმანიძე, ფრიდონ ქარდავა. სტუმრები დაინტერესდნენ ნობელების ბათუმში მოღვაწეობის საკითხებით, დაათვალიერეს ნობელების მოღვაწეობის ამსახველი დოკუმენტების გამოფენა. შეხვედრის მონაწილეებმა ისაუბრეს ასოციაციისა და საარქივო სამმართველოს ურთიერთობის საკითხებზე და დასახეს მომავალი თანამშრომლობის პერსპექტივები. დასასრულს გადაიღეს სამახსოვრო ფოტოები.

ჩვენი ავტორები:

1. **ოთარ თურმანიძე** - ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ნიკო ბერძენიშვილის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტი, მეცნიერ თანამშრომელი (საქართველო, ბათუმი);
2. **რამაზ სურმანიძე** - მედიცინის მეცნიერებათა დოქტორი (საქართველო, ბათუმი);
3. **ოთარ გოგოლიშვილი** - ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, პროფესორი (საქართველო, ბათუმი);
4. **თამაზ ფუტყარაძე** - ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, პროფესორი; - აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის საქვეუწყებო დაწესებულება - საარქივო სამმართველო, სამსახურის უფროსი (საქართველო, ბათუმი);
5. **ფრიდონ ქარდავა** - აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის საქვეუწყებო დაწესებულება - საარქივო სამმართველო, უფროსი სპეციალისტი (საქართველო, ბათუმი);
6. **ნინო გოგიტიძე** - აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის საქვეუწყებო დაწესებულება - საარქივო სამმართველო, უფროსი სპეციალისტი (საქართველო, ბათუმი);
7. **მზია სურმანიძე** - აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის საქვეუწყებო დაწესებულება - საარქივო სამმართველო, უფროსი სპეციალისტი (საქართველო, ბათუმი);
8. **იური მაკუხა** - კიევის ტარას შევშენკოს სახელობის ეროვნული უნივერსიტეტი, საერთაშორისო ურთიერთობების ინსტიტუტი, ასპირანტი (უკრაინა, კიევი);
9. **გუგული პატარიძე** - აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის საქვეუწყებო დაწესებულება - საარქივო სამმართველო, უფროსი სპეციალისტი (საქართველო, ბათუმი);
10. **ინგა თავბერიძე** - ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, სტუდენტი (საქართველო, ბათუმი).

Our authors:

1. **Otar Turmanidze** – Batumi Shota Rustaveli State University, Niko berdzenishvili scientific – research institute, scientific worker (Georgia, Batumi);
2. **Ramaz Surmanidze** – Doctor of medical sciences (Georgia, Batumi);
3. **Otar Gogolishvili** – Batumi Shota Rustaveli State University, professor; (Georgia, Batumi);
4. **Tamaz Phutkaradze** – Batumi Shota Rustaveli State University, professor; Sub-department of Ajara Autonomous republic Government – Archives Administration, head of department; (Georgia, Batumi);
5. **Fridon Kardava** – Sub-department of Ajara Autonomous republic Government – Archives Administration, senior specialist; (Georgia, Batumi);
6. **Nino Gogitidze** – Sub-department of Ajara Autonomous republic Government – Archives Administration, senior specialist; (Georgia, Batumi);
7. **Mzia Surmanidze** – Sub-department of Ajara Autonomous republic Government – Archives Administration, senior specialist; (Georgia, Batumi);
8. **Yuri Makukha** – post-graduate student Institute of International Relations Kyiv National University named after Taras Shevchenko (Ukraine, Kiev);
9. **Guguli Pataridze** – Sub-department of Ajara Autonomous republic Government – Archives Administration, senior specialist; (Georgia, Batumi);
10. **Inga Tavberidze** - Batumi Shota Rustaveli State University, student (Georgia, Batumi).

სარჩევი:

1. ოთარ თურმანიძე - სამრეწველო კადრების რეპრესიები	3
2. რამაზ სურმანიძე - ლევილის ბინადარი სამოლეთიდან	38
3. ოთარ გოგოლიშვილი - ბათუმი თავისუფალი ქალაქი - ნავსადგური (1876-1886 წწ.)	43
4. Тамаз Путкарадзе – Польша и поляки глазами Грузинского этнолога....	49
5. ფრიდონ ქარდავა/ნინო გოგიტიძე/მზია სურმანიძე - ბათუმის ქართული გიმნაზია (1918-1921 წწ.)	62
6. Yuri Makukha – Modernization of South-East Asian countries and paradigm of Asean Integration processes	75
7. გუგული პატარიძე - სიცოცხლეშივე ლეგენდად ქცეული კაპიტანი - აბესალომ ზეინაიშვილი	85
8. ინგა თავბერიძე - ზედა სამება ტოპონიმისა და გეარობრივი სტრუქტურის ზოგიერთი საკითხი	90
9. სტამბოლის ქართულ საგანეში დაცული პუბლიცისტური წერილები	95
10. საარქივო სამმართველოში ჩატარებული ღონისძიებების დაიჯესტი (2018 წლის იანვარი-ნოემბერი)	100

გამომცემლობა „უნივერსალი“

თბილისი, 0186, ა. ჯოლიბაძის ქ. №4. ☎: 5(99) 33 52 02, 5(99) 17 22 30

E-mail: universal505@ymail.com; gamomcemlobauniversal@gmail.com

սփսճոՅ ԽՏՏՃՈՅ
ԽՏՏՃՈՅ